

Dosarul nr. 3ra-365/21

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud: V. Railean)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pușca împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne privind contestarea actelor administrative, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 14 noiembrie 2018, Victor Pușca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne privind contestarea actelor administrative, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că a activat în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne CPS Căușeni al IPJ Tighina, în perioadele de timp cuprinse din 01 iunie 1991 până la 01 iunie 1992-polițist al serviciului de escortă al secției de poliție Căușeni, ordinul șef nr. 54 ef, din 10 iunie 1991; din 01 august 1992 până la 01 august 1994 polițist al serviciului de pază și escortă al secției de poliție Căușeni ordinul șef. nr. 50 ef, din 19 august 1992. Conform răspunsului înregistrat cu nr.106 din 22 iunie 2018, semnat de șeful Inspectoratului de Poliție Căușeni, în

perioada de timp menționată mai sus, reclamantul a deținut funcția de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Căușeni al IPJ Tighina.

Reclamantul a relatat că la începutul lunii mai 2018 s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni cu o cerere prealabilă, prin care a solicitat recalcularea vechimii în muncă stabilite în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne din 20 martie 2018, reieșind din prevederile pct. 8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, cu privire recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Prin răspunsul parvenit de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale din 05 iunie 2018 nr. I 11/201//19657 s-a refuzat în satisfacerea cererii, fiind invocat drept motiv, precum că reclamantul beneficiază de pensie pentru vechime în muncă stabilită la data de 15 iunie 2018 și că mărimea în pensie se stabilește o singură dată.

În perioada de timp cuprinsă între 01 iunie 1991 până la 01 iunie 1992 - polițist al serviciului de escortă al secției de poliție Căușeni, ord. șef nr. 54 ef. din 10 iunie 1991, și perioada de 01 august 1992 până la 01 august 1994 polițist al serviciului de pază și escortă al secției de poliție Căușeni ord șef. nr.50 ef. din 19 august 1992, Victor Pușca a desfășurat serviciu în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPS Căușeni al IPJ Tighina, care asigura paza persoanelor deținute în izolatorul de detenție provizorie destinat pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală, este corectă recalcularea vechimii în muncă stabilite în baza ordinului Inspectoratul General al Poliției nr. 117 ef. din 21 februarie 2014, reieșind din prevederile pct. 8 lit. d) în Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei nr. 3 din 13 august 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni de refuz în recalcularea pensiei, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova de a recalcula vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Căușeni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, cu recalcularea pensiei pentru perioada de muncă 01 iunie 1991 – 01 iunie 1992 și 01 august 1992 – 01 august 1994.

Prin încheierea protocolară din 30 iulie 2019 a Judecătoriei Căușeni sediul Central, a fost atras în proces a Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în calitate de persoană terță (f.d. 62).

Prin hotărârea din 18 noiembrie 2019 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central a fost admisă integral acțiunea depusă de Victor Pușca, s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni nr. 3 din 13 august 2018 privind refuzul stabilirii pensiei, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a recalcula vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Căușeni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada de muncă: 01 iunie 1991-01 iunie 1992; 01 august 1992 – 01 august 1994 (f.d. 77).

La 18 ianuarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus prin intermediul

oficiului poștal, apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, iar la 04 martie 2020 a depus motivarea apelului, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii depuse de Victor Pușca.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii 18 noiembrie 2019 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pușca împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Ministerul Afacerilor Interne privind contestarea actelor administrative, obligarea recalculării și achitării pensiei.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind justă concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii reclamantului Victor Pușca, deoarece reclamantul întrunește condițiile și poate beneficia de înlesnirile prevăzute în pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece intimatul Victor Pușca în perioada 01 iunie 1991 – 01 iunie 1992 a activat în funcția de polițist pază a arestului și escortă al CPR Căușeni, iar în perioada 01 august 1992 – 01 august 1994 în funcție de polițist pază a arestului și escortă al CPR Căușeni.

În astfel de circumstanțe, prima instanța corect a ajuns la concluzia că, refuzul organului de asigurări sociale, să efectueze lui Victor Pușcă recalcularea pensiei cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de Poliție Căușeni al Inspectoratului General de Poliție al Ministerului Afacerilor Interne, contravine normelor de drept enunțate, fapt care prin prisma prevederilor art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ duce la anularea acestuia.

Iar, în condițiile în care s-a constatat temeinicia pretenției reclamantului ce ține de anularea refuzului organului de asigurări sociale de recalculare a pensiei, subsecvent, corect a fost admisă și pretenția reclamantului privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să recalculeze pensia luând în considerație vechimea în muncă cu avantaje, stabilită în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne din 20 martie 2018 și reieșind din prevederile pct. 8 lit. d) al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994.

Instanța de apel a respins ca nefondat argumentul apelantei, precum că reclamantul nu poate beneficia de calcularea vechimii în muncă cu înlesniri - două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, întrucât acesta nu a activat în vreo funcție din cadrul sistemului penitenciar și că izolatorul de detenție provizorie nu reprezintă o instituție prevăzută de pct. 8 lit. d) a Hotărârii de Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar. Or, condiția esențială în sensul pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994, este ca instituția, în care persoana își exercită serviciul, să asigure paza, escortarea și deținerea persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (de detenție

provizorie) și nu apartenența instituției la Departamentul Instituțiilor Penitenciare. Prin urmare, argumentul apelului în acest sens, este lipsit de temei.

Instanța de apel a respins ca nefondat argumentul apelului, precum că Ordinul Ministerul Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, în speță obiectul controlului judecătoresc constituie refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Căușeni de a efectua recalcularea pensiei și nici de cum Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018, prin urmare actul administrativ enunțat se consideră legal până prezentarea probei contrare, cum ar fi hotărârea judecătorească prin care actul respectiv ar fi fost anulat.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 25 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

Ulterior, la data de 22 ianuarie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus prin intermediul oficiului postal, motivarea recursului.

În recurs, Casa Națională de Asigurări Sociale a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material, precum și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Recurenta a declarat că perioada de activitate a intimatului Victor Pușcă în cadrul izolatorului de detenție provizorie, nu oferă acestuia dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje. Or, conform art.16 alin.(2) al Legii nr. 1036 din 16 decembrie 1996 cu privire la sistemul de penitenciar, colaboratori ai sistemului penitenciar sunt persoanele care dețin funcții în efectivul de trupă și în corpul de comandă al sistemului penitenciar, abilitate să pună în executare pedepsele penale privative de libertate, detenția provizorie a persoanelor față de care a fost aplicată măsura arestului preventiv sau sancțiunea arestului contravențional, precum și măsurile de siguranță cu caracter medical aplicate deținuților care suferă de alcoolism și narcomanie.

Reclamantul pe perioadele solicitate a fi confirmate două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, a activat în calitate de polițist al serviciului pază și escortă al secției de Poliție Căușeni, și nu în instituțiile prevăzute de art. 8 pct. d) al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar.

Mai menționează recurenta că, dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, îl are doar persoana care corespunde condițiilor stabilite de normele de drept indicate mai sus și anume ca instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată la pct. 8 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în instituții penitenciare de tip închis, izolatoare de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran. Intimatul nu întrunește condițiile prevăzute de Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și

plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar. Or, izolatorul de detenție provizorie, nu reprezintă o instituție prevăzută de pct.8 al Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994.

Recurenta a relatat, că recalcularea vechimii în muncă nu ține de competența Casei Naționale de Asigurări Sociale, or, în conformitate cu prevederile art.49 al Legii nr.489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de pensii, Casa Națională de Asigurări Sociale îndeplinește alte atribuții.

Recurenta a remarcat, că prevederile actelor normative ale autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome se aplică numai în partea în care nu depășesc cadrul stabilit de actul normativ de nivel superior pentru executarea căruia a fost emis și nu contravin prevederilor actelor respective. În acest sens, menționează că Ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar”, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis.

Recurenta a invocat prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994, care prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume: în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 noiembrie 2020, fiind notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul poștei electronice, la data de 13 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă alina.chiselita@justice.md anexat la materialele cauzei (f.d. 145). Astfel, recursurile depuse de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 25 noiembrie 2020 și 22 ianuarie 2021, sunt în termen.

La 15 februarie 2021 în adresa intimațiilor Victor Pușca și Ministerului Afacerilor Interne a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 158).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție, alte referințe nu au parvenit.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan